

Kutatóút a Jihlavai Nemzetközi Dokumentumfilm Fesztiválon

2018. október 25-30.

2018 októberében kutatóként részt vettem a 22. Jihlavai Nemzetközi Dokumentumfilm Fesztiválon Csehországban.

Ez Közép-Európa egyik legnagyobb dokumentumfilm-fesztiválja, ahol tavaly 8 moziban, összesen 327 filmet vetítettek. A vetítéseken kívül rengeteg kulturális program is része a rendezvénynek, valamint filmeseknek, producereknek, forgalmazóknak, fesztiválszervezőknek tartanak szakmai workshopokat, előadásokat.

Én elsősorban megfigyelőként vettem részt, a kutatásom szempontjából a MyStreet-szekció volt a legfontosabb. A fesztiválon mutatták be a MyStreet nevű antropológiai részvételi videós projekt csehországi versenyének legjobb három filmjét (Seeing Prague; A Few Words about Disobedience; God Without a Home, A Home Without God), valamint az ukrainai MyStreet verseny győztes videóját (Diorama).

A MyStreet projektet Michael Stewart kulturális antropológus alapította 2010-ben Angliában. Ez egy olyan online közösségi videó-térkép, melyre bárki feltöltheti a maximum 10 perces videóját a saját környezetéről, utcájáról. A hétköznapi élet élő archívuma, amely olyan csoportoknak ad lehetőséget az önreprezentációra, akik a hegemon csoportok által uralt mainstream médiában nem jutnak hanghoz. A mozgalom a kezdetektől fogva kiegészült oktatási programmal is, iskolákban forgattak a diákok egy nap alatt rövid videókat a MyStreet filmeseinek segítségével. A videózás tanulása fejleszti az önkifejezés, a „media literacy” és a vizuális írástudás készségét és olyan diákok is reprezentálni tudták így önmagukat, akiknek társadalmi, szociális helyzetüknél fogva máskülönben nincs rá lehetősége.

2014 óta Csehországban, a Doc Alliance nevű filmes szervezet vezeti a projektet, Prágában van a központja. Az évente meghirdetett versenyre bárki beküldhet egy videót vagy jelentkezhet filmötlettel is, amit aztán filmek segítségével valósíthat meg.

A MyStreet ötletét néhány éve Ukrajnában is meghonosították, a 86 nevű urbanisztikai filmfesztivál keretében szerveznek minden évben versenyt és workshopot. A győztes filmet aztán Jihlavában mutatják be.

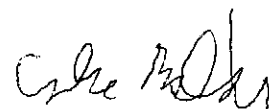
A filmfesztiválon az első interjút Zoya Laktionovával, a Diorama című ukrán MyStreet-videó rendezőjével készítettem. Zoya elmesélte, hogyan készült a filmje, milyen módon találkozott a MyStreet mozgalommal és jó néhány olyan részletet ismertem meg tőle az ukrán MyStreet versenyről, ami sokat segített a kutatásomban.

A másik interjút Dominika Andraskovával vettem fel, aki a csehországi MyStreet egyik szervezője. Őt elsősorban arról kérdeztem, hogy milyen úton került a projekt Csehországba, milyen egyedi jellemzői vannak a helyi MyStreet mozgalomnak, hogyan lett ennyire népszerű és ismert, de emellett szó volt a Jihlavában bemutatott filmekről is.

Azt tapasztaltam a hat nap alatt, hogy Csehországban nagyon széles rétegeket tud (korosztály, társadalmi helyzet tekintetében) elérni a dokumentumfilm-fesztivál és emellett olyan fontos ismereteket szereztem a fesztiválszervezésről, amit a Romakép Műhely nevű antropológiai filmklub 2019-es programjának szervezésénél tudtam később kamatoztatni.

Összességében tehát úgy gondolom, hogy a kutatóút tapasztalatai és a két interjú nagy segítség volt *A MyStreet közösségi videó-térkép hazai adaptációja* című OTDK dolgozatom megírásában.

2019.03.19.

Cseke Balázs